

Lokal Miljö- och klimathandlingsplan

Bromma stadsdelsnämnd

2025

Sammanfattning

Miljö- och klimatarbetet för Bromma stadsdelsnämnd 2025 utgår från Miljöprogrammet 2030 som innehåller sju mål och totalt 18 delmål. Programmet beskriver hur arbetet styrs och följs upp samt identifierar ett antal utvecklade arbets- och förhållningssätt som är viktiga framgångsfaktorer för att målen ska kunna nås. Det handlar om att förstärka samverkan med invånare, näringsliv, civilsamhälle och akademi styra våra inköp mot mer miljö- och klimatsmarta val inspirera till engagemang och handling genom effektiv kommunikation främja nya lösningar och arbetssätt genom innovation, digitalisering och lärande. Till målen finns handlingsplaner som konkretiserar arbetet. I listan finns mål, delmål och ett urval handlingsplaner beskrivna samt målets koppling till målen i agenda 2030.

Miljöprogrammet 2030

1. En rättvis och inkluderande omställning

Målet handlar om att ha ett rättviseperspektiv i miljö- och klimatarbetet för att bidra till ett mer jämlikt samhälle. Stadens verksamheter ska utformas så att de stärker en rättvis omställning och grupper som drabbas hårdast av miljöproblemen ska skyddas. Stockholmarna ska vara delaktiga och ha inflytande i omställningen. Utifrån ett historiskt och globalt rättviseperspektiv har Sverige och Stockholm haft höga nivåer av växthusgasutsläpp under lång tid. Det innebär att vi nu måste minska våra utsläpp i snabbare takt än många andra länder.

Delmål

- 1.1 Stadens verksamheter stärker en rättvis omställning
- 1.2 Stockholmarna är delaktiga i omställningen.

2. Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck

Målet tar avstamp i Parisavtalet och det ansvar som en stad som Stockholm förväntas ta. Stockholm ska bli klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040 genom kraftigt minskade utsläpp och koldioxidlagring. I synnerhet behövs en kraftigt minskad klimatpåverkan från transportsektorn. Stadens organisation ska vara fossilfri till 2030. Staden ska verka för att den fossila plasten fasas ut. Utsläppen till följd av stadens, boendes och verksammas konsumtion ska minska kraftigt, både de utsläpp som sker i Stockholm och i omvärlden. De konsumtionsbaserade utsläppen ska halveras till 2030.

Delmål

- 2.1 Ett Stockholm som är klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040
- 2.2 Minskad klimatpåverkan från transportsektorn
- 2.3 En fossilfri organisation 2030
- 2.4 Halverad klimatpåverkan från konsumtion
- 2.5 Minskad klimatpåverkan från mat.

Handlingsplan

Klimathandlingsplan 2020–2023

Handlingsplanen beskriver vad Stockholms stad behöver göra för att nå målet om att minska påverkan på klimatet. Det handlar om en lång rad olika åtgärder inom flera omställningsområden. Den gäller transporter, energi, stadsutveckling och övrig konsumtion. I planen finns en utsläppsbudget som anger hur mycket vi får släppa ut till 2040. Ju snabbare vi kan minska utsläppen desto lättare blir det att hålla budgeten i framtiden. Där finns också konkreta åtgärder på hur staden ska nå klimatmålen i form av två etappmål: minskade

växthusgasutsläpp – högst 1,5 ton CO₂e per invånare minskad klimatpåverkan från konsumtionen.

Ett förslag till ny klimathandlingsplan är nu på remiss. Alla stadens nämnder och bolag samt ett stort antal myndigheter, företag och organisationer har bjudits in att lämna synpunkter på förslaget. Remissperioden pågår till den 25 oktober 2024.

3. Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem

Målet innebär att stadens växter och djur ska leva i livskraftiga populationer, att den biologiska mångfalden och den blågröna infrastrukturen ska stärkas, samt att mer natur ska skyddas. Vattenkvaliteten ska förbättras och på sikt ska god vattenstatus uppnås. Staden ska bidra till en stärkt biologisk mångfald, både lokalt och i omvärlden.

Delmål

- 3.1 Stärkt biologisk mångfald och blågrön infrastruktur
- 3.2 Förbättrad vattenkvalitet och stärkta livsmiljöer
- 3.3 Staden bidrar till stärkt biologisk mångfald i omvärlden.

Handlingsplaner

Handlingsplan för biologisk mångfald

Handlingsplanen handlar om att arbeta in frågan om biologisk mångfald tidigt i stadens processer, att genomföra förstärkningsåtgärder på platser där de gröna sambanden är svaga och att arbeta med skötselåtgärder som gynnar den biologiska mångfalden.

Handlingsplan för god vattenstatus

Handlingsplanen anger hur staden ska arbeta för att uppnå god ekologisk och kemisk status i Stockholms sjöar, vattendrag och kustvatten, enligt EU:s vattendirektiv. Att nå en god vattenstatus är en stor utmaning i en storstad, som måste ta hänsyn till frågorna både i den redan byggda miljön och i nya stadsutvecklingsprojekt.

4. Ett klimatanpassat Stockholm

Utöver arbetet med att minska klimatpåverkan behöver Stockholm anpassas till effekterna av ett förändrat klimat. Målet handlar om både om att successivt stärka stadsmiljöns motståndskraft när somrarna blir varmare och torrare och de häftiga regnen vanligare. Staden behöver även arbeta med riskavhjälpanande åtgärder, både fysiska och när det gäller beredskap. Det kan handla om att ha rutiner och åtgärder på plats för att kunna bedriva samhällsviktig verksamhet även under extrema väderhändelser. Särskild hänsyn behöver tas till sårbara grupper.

Delmål

- 4.1 En stadsmiljö mer anpassad till ett förändrat klimat
- 4.2 Stärkt motståndskraft vid extremväder.

Handlingsplan

Handlingsplan för klimatanpassning

Handlingsplanen för klimatanpassning fokuserar på skyfall och värmeböljor. Där finns de största riskerna i närtid, enligt stadens risk- och sårbarhetsanalyser.

Planen innehåller konkreta aktiviteter som fokuserar på att minimera riskerna för människors liv och hälsa och på risken för att samhällsviktig verksamhet slås ut. En viktig del av arbetet är att ta fram åtgärdsplaner för skyfall. Dessa visar var i stadsmiljön olika åtgärder behöver sättas in. Handlingsplanen ska också bidra till att minimera risken för stora skador på stadens egendom och verksamhet – allt för att skapa en mer robust stad som klarar effekterna av ett förändrat klimat.

5. Ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm

Målet handlar om att användningen av materiella resurser och energi behöver bli mer effektiv. Konsumtionen behöver minska till hållbara nivåer och staden behöver förändra materialval, beteenden och konsumtionsmönster samt främja och möjliggöra cirkulära flöden. Resurser behöver cirkulera i stället för att gå till förbränning. Arbetet med målet bidrar till flera andra mål men är också ett viktigt mål i sig.

Delmål

5.1 Hållbar konsumtion och effektiv resursanvändning

5.2 Cirkulära kretslopp av resurser

Handlingsplaner

Avfallsplan för Stockholm 2021–2024

Avfallsplanen visar vilka mål och åtgärder som kommunen långsiktigt planerar för. Syftet med planen är att minska avfallsmängderna, öka återbruk och återvinning samt att minska avfallens farlighet. Planen omfattar Stockholms stads och andra aktörers arbete inom avfallsområdet – till exempel vid planering av nya områden, vid prövning av bygglov, i tillsyn över miljöfarlig verksamhet samt hur invånarna och verksamheterna i staden ska hantera sitt avfall.

Handlingsplan för cirkulärt byggande

Handlingsplanen stöttar ett långsiktigt arbete för ökad cirkularitet och minskat byggavfall. Idag ligger fokus på att testa nya arbetssätt i olika pilotprojekt. Lärdomarna från projekten ska leda till mer kostnadseffektiva lösningar på sikt.

Handlingsplan för hållbar plastanvändning

Handlingsplanen slår fast en plaststrategi för Stockholms stad som ger vägledning vid beslut om en mer hållbar plastanvändning i stadens verksamheter.

Strategin är uppdelad i inköp, användning och avfall för att förtydliga att alla delar är lika viktiga i arbetet för en hållbar plastanvändning.

Varje nämnd och bolag har ett ansvar att arbeta enligt inriktningen i plaststrategin, som också ska inspirera stadens invånare till en mer hållbar plastanvändning.

6. Ett giftfritt Stockholm

Målet handlar om att skadliga ämnen behöver minska för att inte vålla hälso- och miljömässiga problem. Staden ska minska användningen och verka för ökad medvetenhet om detta bland stockholmare och näringsliv. Alternativa material och produkter ska löpande undersökas. Staden behöver dessutom skaffa sig förbättrad kunskap om de förorenade markområden som finns och arbeta för att åtgärda områden som bedöms utgöra en prioriterad miljö- och hälsorisk.

Delmål

6.1 Minskad användning och spridning av skadliga ämnen

6.2 Renare mark och sediment.

Handlingsplan

Stockholms stads kemikalieplan 2020–2023

Kemikalieplanen innehåller åtgärder som stadens förvaltningar och bolag ska genomföra för att föra stadens kemikaliearbete framåt. Planen pekar ut vägen till det långsiktiga målet: ett giftfritt Stockholm.

7. Ett Stockholm med frisk luft och god ljudmiljö

Målet slår fast att stockholmarna inte ska utsättas för skadliga nivåer av buller eller luftföroreningar. Arbetet ska leda till att utsläppen från framförallt trafiken minskar så att luftkvaliteten förbättras. Motorer och däck ger även upphov till buller. Detta behöver både dämpas vid källan och hanteras med olika typer av bullerdämpande åtgärder.

Delmål

7.1 Trafikens påverkan på luftkvaliteten minskar

7.2 Förbättrad ljudmiljö.

Handlingsplaner

Åtgärdsprogram mot buller 2024–2028

Arbetet utifrån åtgärdsprogrammet ska leda till förbättrad ljudmiljö och att minska antalet boende som är exponerade för trafikbuller i staden, huvudsakligen genom åtgärder i befintlig

miljö. Syftet är också att vidareutveckla former för ett strukturerat och kontinuerligt arbete med ljud- och bullerfrågor i staden och att identifiera prioriterade och kostnadseffektiva åtgärder mot buller.

Åtgärdsprogram för kväveoxid och partiklar i Stockholms län

Syftet med åtgärdsprogrammet är att skyndsamt få ner halterna av luftföroreningar så att miljö kvalitetsnormerna inte överskrids, och är ett led i arbetet för att skapa en friskare luft för länets invånare. Länsstyrelsen har samordnat arbetet med åtgärdsprogrammet i samarbete med berörda kommuner och Trafikverket.

Ansvar

- Miljöprogrammet är stadsövergripande och beslutas av kommunfullmäktige.
- Handlingsplaner konkretiserar genomförandet.
- Programmet är integrerat i styrsystemet ILS.
- En årlig uppföljningsrapport tas fram.
- En analys av miljö- och klimatkonsekvenser ska inkluderas i alla relevanta nämnd- och styrelsebeslut.
- Under våren 2027 görs en halvtidsuppföljning för att se om staden är på rätt väg att nå målen.

Miljömålen i stadens miljöprogram 2030 är styrande för staden som helhet. Förvaltningens avdelnings- och enhetschefer är ansvariga för att inom verksamheten bidra till att stadens mål uppnås. Detta genom att utveckla personalens kompetens och engagemang i miljöfrågor samt skapa goda förutsättningar för miljöarbetet inom respektive verksamhet. Samtliga medarbetare inom förvaltningen ska känna till förvaltningens egna miljömål från verksamhetsplanen och stadens miljöprogram. Förvaltningens miljösamordnare arbetar genom sitt samordnande ansvar som en rådgivande stödfunktion gentemot verksamheterna. Betoning läggs på en årlig uppdatering av stadsdelsnämndens miljö- och klimataktiviteter i verksamhetsplanen. Genom att integrera miljöfrågorna i förvaltningens dagliga arbete säkerställs att insatser och åtgärder förblir relevanta och anpassade till de pågående förändringarna inom miljöområdet.

Genomförande och uppföljning

Stadens miljöprogram är integrerat i stadens övergripande system för ledning och uppföljning av all verksamhet och ekonomi, ILS. Det innebär att stadsdelsnämndens verksamheter i sina respektive verksamhetsplaner ska redovisa hur de avser att bidra till att stadens prioriterade miljömål uppnås samt att genom uppföljning av mål, indikatorer och aktiviteter redovisa hur arbetet fortskrider. Uppföljning sker i samband med tertialrapportering och verksamhetsberättelse.